

T.C.
BAŞBAKANLIK

Dış Ticaret Müsteşarlığı

(İMMİB)

Sayı :B.02.1.DTM.5.12.01-/

21 / 07/ 2009

Konu: Demir Çelik Sektörü 2009 Yılı
Ocak – Haziran Dönemi İhracatının
Değerlendirmesi Hk.

DEMİR ÇELİK SEKTÖRÜ
2009 YILI OCAK – HAZİRAN DÖNEMİ İHRACATININ DEĞERLENDİRMESİ

I) SEKTÖRDE GENEL GÖRÜNÜM

2008 yılının ilk yarısında, dünya genelinde emtia fiyatları, aşırı talebin de etkisi ile hızla artmıştır. Bu artışlar sonucunda 2008 yılı Temmuz ayında metal fiyatları en üst noktayı görmüştür. Ancak, 2007 yılında ABD’de başlayan ekonomik krizin bütün dünyaya yayılmasıyla birlikte, dünya genelinde mal-hizmet talebi oldukça ani şekilde düşmüştür. Böylece, 2008 yılı Ağustos ayından itibaren demir çelik sektörü, tüm dünyaya yayılan ekonomik krizi derinden hissetmeye başlamıştır. Demir çelik firmaları, azalan talep karşısında üretimlerini kısma, vardiya azaltma ve işçi çıkarma yollarına gitmişlerdir.

Bu ortamda, 2008 yılını kapayan demir çelik piyasası, 2009 yılında da daralmaya devam etmiştir. Avrupa ve BDT ülkeleri ile Amerika kıtasındaki çelik üretim düşüşleri %40 seviyelerinin de üzerinde gerçekleşmiştir. Çin ise bu süreçte 2008 yılındaki ham çelik üretimini koruyan bir yapıda bulunmaktadır. Türkiye’nin ham çelik üretimindeki düşüş ise %20’nin altında gerçekleşerek, birçok rakibinden daha az bir üretim daralması yaşamıştır.

2008 yılı Temmuz ayında, 750 \$ seviyelerine kadar çıkan çelik hurdası, aynı yılın Ekim ayında sert bir düşüşle 100-150 \$ seviyelerine kadar gerilemiş, stoklarında, eski fiyatlardan çok yüklü miktarda hurda bulunduran üreticileri çok zor durumda bırakmıştır.

2009 yılıyla birlikte, ekonomik krize çözüm arayışları çerçevesinde, vergi indirimleri, KKDF’nin alınmaması, elektrik tarifelerinin gözden geçirilmesi, faiz indirimlerine devam edilmesi, yatırım teşviki verilen il sayısının artırılması gibi uygulamalar hayata geçirilmeye başlanmıştır.

Öte yandan dünya çelik üretimi, 2008 yılındaki artışların ardından, dünya genelindeki talep daralması neticesinde, 2009 yılının ilk 6 aylık döneminde, %21,3 oranında azalarak 549,3 milyon ton seviyelerinde gerçekleşmiştir. Dünya genelinde ciddi üretim daralmasına karşın, Çin ve Hindistan, ham çelik üretimlerini arttırarak, dünyada yaşanan krizden en az düzeyde etkilendiğini göstermiştir.

İlk 6 Aylık Ham Çelik Üretim Rakamları (1.000 ton-mmt) –**Ocak-Haziran 2009**

		2008	2009	% değişim
1.	Çin Halk Cumhuriyeti	263.341	266.583	1,2
2.	Japonya	61.895	36.693	-40,7
3.	A.B.D.	50.948	24.541	-51,8
4.	Rusya	38.366	26.761	-30,2
5.	Hindistan	27.197	27.555	1,3
6.	G.Kore	27.610	22.845	-17,3
7.	Almanya	24.414	13.786	-43,5
8.	Ukrayna	22.264	13.615	-38,8
9.	TÜRKİYE	14.225	11.768	-17,3
10.	Brezilya	17.450	10.565	-39,5
11.	İspanya	10.600	6.775	-36,1
12.	İtalya	17.043	9.756	-42,8
13.	Tayvan	10.824	6.585	-39,2
14.	Meksika	9.585	6.526	-31,9
15.	Fransa	10.002	5.854	-41,5
	Toplam	698.195	549.262	-21,3

%17,3 oranında azalışa rağmen ülkemiz, 2009 yılı Ocak-Haziran döneminde 11,7 milyon ton ham çelik üretimi gerçekleştirerek dünya genelinde 9. sıraya yükselmiştir.

II) 2009 YILI OCAK – HAZİRAN DÖNEMİ İHRACAT RAKAMLARI

GENEL DEĞERLENDİRME

Demir Çelik ihracatımız, 2009 yılının ilk altı ayında, geçen yıla göre miktarda %8,9 azalarak 9,5 milyon ton olurken, değerinde de %42,3 azalarak 5,5 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Uzun Mamuller 3,97 milyar dolarla 2009 yılı ilk 6 ayında en fazla ihraç edilen ürün grubu olmuştur. Söz konusu ürün grubunu sırasıyla, 770 milyon dolarla demir çelik boru, 478.6 milyon dolarla demir çelik inşaat aksamı, 478.3 milyon dolarla demir çelik yassı mamüller ve 286 milyon dolarla kütük takip etmiştir.

Kuzey Afrika ülkeleri, 1,83 milyar dolar ve %33,2 payla 2009 yılının ilk 6 aylık döneminde Demir Çelik Ürünleri ihracatının en fazla yapıldığı ülke grubu olmuş, bu ülke grubunu sırasıyla Yakın ve Orta Doğu Asya ülkeleri 1,75 milyar dolar ve %31,7 payla ikinci sırada takip etmiştir. Sektör ihracatının yapıldığı diğer önemli ülke grupları arasında, 932 milyon dolar ve %16,9 payla Avrupa Birliği ülkeleri bulunmaktadır.

2009 yılı Ocak-Haziran döneminde, Avrupa Birliği ülkelerine yapılan Demir Çelik mamulleri ihracatımız, bir önceki yılın aynı dönemine göre miktarda %43,5, değerinde %60 oranında azalışlar gösterirken, Kuzey Afrika ülkelerindeki inşaat yatırımlarında görülen artışlar neticesinde, sözkonusu bölgeye 2009 yılının ilk 6 ayında miktarda %350, değerinde %145 oranlarında artışlar gerçekleşmiştir.

Mısır 1.65 milyar dolarla (%801 artış) 2009 yılı Ocak-Haziran döneminde, sektör ihracatının en fazla yapıldığı ülke olurken, Irak 450,2 milyon dolarla (%70,9 artış) ikinci, Birleşik Arap Emirlikleri 440 milyon dolarla (%84 azalış) üçüncü, Cezayir 412,8 milyon dolarla (%160 artış) dördüncü sırada yer almıştır. Libya 234,8 milyon dolar (%205 artış), Suudi Arabistan 195,3 milyon dolar (%39,9 azalış) ihracatın yapıldığı diğer önemli ülkeler olmuşlardır.

Aşağıda önde gelen ürün gruplarına göre değerlendirmeler yapılmaktadır.

DEMİR ÇELİK ÜRÜNLERİ ALT ANA GRUP DEĞERLENDİRMELERİ

1) DEMİR ÇELİK KÜTÜK

2009 yılı Ocak - Haziran döneminde demir çelik kütük ihracatı, miktarda %50, değerinde ise %74 azalışla 729,7 bin ton karşılığı 286 milyon dolar olmuştur.

Söz konusu ürün grubu ihracatında Mısır 38,5 milyon dolar (%43 artış) ile ilk sırada, Suudi Arabistan 37 milyon dolarla (%84 azalış) ikinci sırada ve Birleşik Arap Emirlikleri'nin 33,8 milyon dolarla (%80 azalış) üçüncü sırada yer aldığı görülmektedir. Yunanistan, Fas, Tayvan, Tayland ve İran, diğer önde gelen ülkeler olmuşlardır.

2) DEMİR ÇELİK ÇUBUK

Demir Çelik Çubuk (İnşaat Demiri) ihracatı 2009 yılının Ocak-Haziran döneminde miktarda %1,3 azalarak 5,4 milyon tona, değerinde de %44,8 azalarak 2,44 milyar dolara gerilemiştir.

Bu mal grubunda, Mısır 890,8 milyon dolarlık ihracatla (%5.509 artış) birinci, Birleşik Arap Emirlikleri 368,4 milyon dolarla (%85 azalış) ikinci, Irak 217,8 milyon dolarla (%54 artış) üçüncü, Yemen 170,6 milyon dolarla (%57 artış) dördüncü sırada yer almıştır.

3) DEMİR ÇELİK FİLMAŞİN

2009 yılı Ocak-Haziran döneminde, filmaşin ihracatı, geçen yılın aynı dönemine göre

miktarda %0,4 azalarak 472 bin ton, değerde de %43 oranında azalışla 213,1 milyon dolar olarak geręekleşmiştir.

Mısır 52,4 milyon dolarla Filmaşın ihracatını en fazla geręekleştirdiđimiz ülke olurken, bu ülkeye 2008 yılı eő döneminde sadece 15 bin dolarlık filmaşın ihracatı yapıldığı görülmektedir.

Söz konusu ülkeyi, Suudi Arabistan 29,3 milyon dolarla (%170 artış), 24,6 milyon dolarla İtalya (%66,6 azalış) ve 12,4 milyon dolarla İsrail (%18,6 artış) izlemiştir.

İnşaat yatırımlarının 2009 yılında hız kazandığı Mısır'a, inşaat demiri ihracatımız ile birlikte filmaşın ihracatımızda da önemli oranlarda yükseliőler kaydedilmektedir.

4) YASSI HADDE MAMULLERİ

2009 yılının ilk altı ayında, Demir elik Yassı Mamullerde ihracat, miktarda %38,7 artış kaydederken, değerde %17,8 azalış göstermiştir. Bunun sonucunda bu mal grubunda 909 bin ton karşılığı 478 milyon dolarlık ihracat yapılmıőtir. İç talebin büyük oranda ithalatla karőılandıđı yassı hadde mamullerde geçen yılın aynı döneminde olduğu gibi, genel olarak üretim, i talebi karőılamaya yönelmiőtir.

4-a) Sıcak Hadde Yassı Mamuller

Sıcak Hadde Yassı Mamulleri ihracatı, bir önceki yılın aynı dönemine göre, miktarda %37 artış, değerde ise %23,5 oranında azalışla, 501 bin ton karşılığı 218,6 milyon dolar olarak geręekleşmiştir.

Bu rn grubunda ilk sıradaki alıcı olan İtalya, lkemizden, 2009 yılı Ocak- Haziran döneminde miktarda %113,7 artışla 101 bin ton, değerde de %20 artışla 40,7 milyon dolarlık ithalat yapmıőtir. Öte yandan Hindistan 29,6 milyon dolarla Sıcak Hadde Yassı Mamullerin en fazla ihraç edildiği ikinci ülke olurken, bu ülkeyi 21,1 milyon dolarla Romanya izlemiştir.

4-b) Soğuk Hadde Yassı Mamuller

Soğuk Hadde Yassı Mamuller ihracatı, miktarda % 87, değerde ise %14 oranında artışlar göstererek, 228,4 bin ton karşılığı 121,8 milyon dolar olmuştur.

Anılan rn grubunun en fazla ihraç edildiği ülkeler arasında, İtalya 32 milyon dolarla birinci sırada yer almıőtir. Çin Halk Cumhuriyeti 16 milyon dolarla ikinci sırada yer alırken, Brezilya 12,4 milyon dolarla nc sırada yer almıőtir.

4-c) Kaplanmıő Yassı Mamuller

Demir elik Kaplanmıő Yassı Hadde Mamulleri ihracatımız 2009 yılı ilk 6 ayında, geçen yıla göre miktarda %4,6 artış, değerde ise %29,3 oranında azalışla 161,2 bin ton ve 123,5 milyon dolar olarak geręekleşmiştir.

Demir elik Kaplanmıő Yassı Hadde Mamullerinde, Romanya 22,5 milyon dolar ve %51,5 oranında geręekleően artışla birinci sırada yer almıőtir. İsrail 18,9 milyon dolar (%133 artış), İtalya 9,1 milyon dolar, Lübnan 6,3 milyon dolar, Brezilya ise 5,3 milyon dolar alımla bu ülkeyi takip etmiştir.

5) DEMİR ÇELİK PROFİL

Demir elik Profil ihracatı, 2009 yılının altı aylık döneminde, miktarda %22,7 değerde de

%46,8 oranında azalarak 685,9 bin ton karşılığı 389,2 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Irak 53,8 milyon dolar ve %67,3 artışla Profil ihracatımızın en fazla yapıldığı ülke olurken, Suudi Arabistan 38,1 milyon dolar ve %43,6 artışla ikinci, Fas 29 milyon dolarla üçüncü ve Suriye 25 milyon dolarla dördüncü sırada yer almıştır.

6) DEMİR ÇELİK BORU

Demir çelik ürünleri arasında önemli kalemlerimiz arasında olan Demir Çelik Boru ihracatımız 2009 yılının ilk 6 ayında, geçen yılın aynı dönemine göre, miktarda %4,7, değerinde de %15,6 oranında azalmıştır. Bu sektörde Ocak-Haziran döneminde, 818,4 bin ton karşılığı 770,2 milyon dolar ihracat gerçekleştirilmiştir.

Sektörün önde gelen ihrac pazarları arasında Cezayir 286,5 milyon dolarla (%233 artış) ilk sırada yer alırken, Irak 58 milyon dolarla (%117 artış) ikinci, ABD 49 milyon dolarla üçüncü sırada yer almıştır.

7) İNŞAAT AKSAMI

2009 yılının ilk yarısında, diğer önemli demir çelik ürünlerimizden, Demir Çelik İnşaat Aksamı sektörünün ihracatı miktarda %17,3 azalışla 226 bin ton, değerinde de %25,3 azalışla 478,6 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Bu ürün grubunda Irak 88,6 milyon dolarlık (%114 artış) alımla birinci sırada yer alırken, bu ülkeyi sırasıyla 46,4 milyon dolarlık alımla Libya ve 40 milyon dolarlık alımla Türkmenistan izlemiştir.